

Побожій С. Бурлюк Давид Давидович / С. Побожій // Сумщина в іменах: Енциклопедичний довідник / Сум. держ. ун-т; Рекламно-видавниче об'єднання "АС-Медіа". – Суми, 2003. – С.70.

БУРЛЮК Давид Давидович (9(21).VI.1882, х. Семиротівка, нині Лебединського р – ну Сумської обл. – 15. I. 1967, Лонг – Айленд, США) – художник, поет.

Навчався 1894 в Сумській Олександрівській чоловічій гімназії. Влітку 1897 – 1898 перебував у с. Рябушках (нині Лебединського р–ну Сумської обл.). Професійну освіту здобув у художніх училищах Казані (1898 – 1899), Одеси (1899 – 1901), Мюнхенській АМ (1902 – 1903). Перед від'їздом за кордон разом зі своєю сестрою Людмилою намагався вступити до С. – Петербурзької АМ, але спроба закінчилася невдачею. З 1904 – у Парижі, де відбудував студію Ф. Кормона. 1905 переїхав до Харкова, експонував свої твори на виставках місц. художників. Весною 1906 мешкав у Роменському пов. З 1909 – член нім. мистецьких угруповань «Штурм», «Синій вершник». Організатор художнього об'єднання «Бубновий валет», т – ва «Гилея» (обидва – 1910).

Став одним з лідерів рос. футуризму, брав участь у виданні зб. «Садок судей», що поклав початок рос. футуризму як літ. течії Б. – автор футуристичного маніфесту «Пощечина общественному вкусу» (1912). 1913 за кошти Б. були видані «Творення» В. Хлебникова. Відіграв значну роль у становленні В. Маяковського як поета і художника – графіка. 1913 – 1914 разом з футуристами взяв участь у лекційному турне по м. Одеса, Керч, Сімферополь, Миколаїв, Київ. 1906 – 1919 брав участь у різноманітних виставках, 1915 – 1917 мешкав у Башкирії.

Персональна виставка Б. відбулася 1917 в Самарі. 1918 – 1919 організував лекції та виставки від Башкирії до Владивостока. З 1920 мешкав у Японії, 1. IX. 1922 прибув до США. Займався літ. діяльністю, видавав журн. «Цвет и рифма». Автор книги «Стихи, картины, автобиография:» (Нью – Йорк, 1924). Двічі відвідав СРСР (1956, 1965).

У колекції СХМ зберігаються дві роботи Б. американського періоду – «Мері Твінс та її близнюки» (1940), «Пейзаж. Штат Нью – Мексіко» (1949). 1994

відбулася виставка творів художника в м. Уфа (Башкирія), де в музеї зберігається найбільша у Росії колекція живопису Б. (50 тв.), 1998 – перша в Україні виставка творів митця з музейних і приватних зібрань в Національному художньому музеї (м. Київ, експонувалося 34 тв.). Тв.: «Сад весною» (1904); «Покинута садиба» (1907); «Млин. Херсонщина» (1908); «Козак Мамай» (1916); «Карусель» (1921); «Рибалки» (1927).

Літ.: *Нога О.* Давид Бурлюк і мистецтво всесвітнього авангарду. – Львів, 1993; *Побожій С.* Червона стріла з гнізда Бурлюків // Червоний промінь. – 1994. – 2, 9 лип.